№ 44.

BREDASCHE

COURANT

ZONDAG

30 MEI.

FRANKRIJK.

PARIJS, den [illegible]

[illegible] behelst een van regeringswege medegedeeld artikel, waarin verklaard wordt dat er volstrekt geen grond bestaat voor het in verscheiden dagbladen vermelde en zelfs in het Britsche Lagerhuis ter sprake gebragte gerucht, dat de Fransche regering de instandhouding der Spaansche constitutie aan het Spaansche hof zoude tegenwerken.

— De Prins-President heeft, gelijk gemeld is, zelf voorgezeten in de zitting van den Staatsraad, waarin het wets-ontwerp ter nieuwe regeling van het openbaar onderwijs, is onderzocht. Vele bedenkingen zijn daar geopperd tegen het ontwerp en tegen deszelfs strekking, om de werking van het staatsgezag ten nadeele der particuliere inrigtingen van onderwijs uit te breiden. De President beantwoordde eenige dier bedenkingen en leende een aandachtig oor aan alle. In de volgende zitting, waarin het onderzoek zoude voortgezet worden, is door den minister kennis gegeven, dat het ontwerp, ten gevolge der opgerezen gewigtige bedenkingen, eerst geheel moest worden omgewerkt. Men acht het nu zeker dat het in deze zitting van het Wetgevend Ligchaam niet meer zal kunnen worden behandeld, en verwacht zelf dat het vooreerst ook in den Staatsraad niet weder ter tafel zal komen. Intusschen zal de in 1850 gemaakte wet op het onderwijs, die voor de particuliere scholen gunstig is, in werking blijven, en hetgeen de geestelijkheid en de godsdienstige genootschappen in den laatsten tijd voor het volksonderwijs gedaan hebben, tot vastheid laten komen.

l'Ami de la Religion behelst een artikel nopens het ontwerp van wet op het onderwijs, en verzekert dat de hooge fransche geestelijkheid ernstige [illegible] stand kwam, de goede verstandhouding tusschen kerk en staat zou verbreken.

— De *Constitutionnel* behelst een artikel over de zending van den baron *de Heeckeren* naar Weenen en Berlijn, en beschouwt die zending welgeslaagd te zijn, daar de heer *Heeckeren*, zoowel door den Keizer van Oostenrijk en den Koning van Pruissen, als door den Keizer van Rusland, in bijzonder gehoor, minzaam ontvangen was.

— Een der gouvernementsbladen vermeldt, dat er een dekreet in overweging is strekkende om den arbeid op Zondag te verbieden en aan de winkeliers de verpligting op te leggen om op dien dag en op de groote feestdagen de winkels gesloten te houden.

— Het *Journal des Débats* weerspreekt al de geruchten die laatstelijk weder geloopen hebben, nopens eene toenadering en verzoening tusschen de beide takken van het Bourbonsche Huis.

— De gouvernementsbladen bevestigen thans hetgeen reeds op gezag van onderscheiden departementale dagbladen is berigt, dat de Prins-President de wapenoefeningen in het nabij Compiègne op te rigten legerkamp in de maand September zal gaan bijwonen, en dat hij vooraf eenige van de zuidelijke departementen des lands zal gaan bezoeken.

— Na den verkoop van de galerij van den maarschalk *Soult*, is de galerij van den heer *de Morny* te Parijs geveild. Deze was van geheel anderen aard. Een *Wateau*, *v. Ostade* en *Dujardin* gingen elk voor 25,000 fr., twee *v. d. Velde's* voor 22,500 en 18,500 fr., een *Hoogh* voor 18,500 fr., een *Teniers* en *Dauner* elk voor 18,000 fr., een *v. Berghem* voor 16,000 fr., een *Wouwerman* voor 15,500 fr., en een *Cuyp* voor 10,000 fr. De meeste koopen waren voor Engelsche rekening.

— Het Sardinische regeringsblad van den 22sten dezer behelst het volgende berigt: » De ministers *d'Azeglio*, *Paleocapa*, *de La Marmora* en *Pernati* hebben, op uitnoodiging des Konings, hunne portefeuilles weder opgevat; bij een koninklijk besluit van gisteren zijn, ter vervanging der heeren *Cavour* en *Galvagno*, de heer *Cibrario* tot minister van finantien, en de heer *Boncompagni* tot minister van justitie benoemd, zijnde de laatstgenoemde tevens voorloopig met de portefeuille van openbaar onderwijs belast, zoodat het ministerie thans weder gevestigd en volledig is. De heer *de La Marmora*, de minister van oorlog, heeft tevens het ministerie van marine op zich genomen.

Uit de aanspraak van den heer *d'Azeglio*, in de beide kamers gedaan, wordt opgemaakt dat het ministerie, wanneer het zich niet met de kamer mogt kunnen verstaan, haar evenwel niet zal ontbinden, hetgeen anders door sommigen beschouwd wordt als het eenige middel om een eind te maken aan de moeijelijkheden, die uit de tegenwoordige onderlinge verhouding der partijen in de kamer voortkomen.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 70,65; 4½ pCt. 99,65; Rent. Leening 97⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Mei.

De Berlijnsche bladen melden thans als zeker, dat in eenen op den 21sten dezer gehouden ministerraad, met algemeene stemmen op éénmaal, besloten is, de kamers, zoo als zij thans bestaan, niet weder bijeen te roepen, maar eene voorloopige kiesverordening uit te vaardigen, naar welke de leden der Eerste Kamer zullen moeten worden verkozen. Dit besluit had echter de bekrachtiging des Konings nog niet erlangd.

— Den 25sten hebben de Koning en Koningin van Pruissen zich met hunne Vorstelijke gasten naar Sanssouci begeven, van waar de Keizer van Rusland tegen het midden der volgende week weder vertrekken zal, terwijl de Keizerin op den eersten Pinksterdag hare reis naar Weimar zal voortzetten.

De Keizer van Rusland heeft bij het verlaten, van Berlijn aan het hofpersoneel 3000 dukaten doen uitbetalen, en nog 1500 dukaten aan de beambten van de hofstallen. De armen van Weenen zijn met 6000 ducaten begiftigd.

ENGELAND.

LONDEN, den 26sten Mei.

In de zitting van het Lagerhuis van den 24sten is het wets-ontwerp houdende bepalingen tot wering van omkooping bij de verkiezing van parlementsleden, met bijna algemeene stemmen (275 tegen 6) definitief aangenomen. Vooraf was een amendement in de voordragt gebragt, waardoor hare bepalingen, die alleen op de verkiezingen in de steden toepasselijk waren, uitgebreid zijn tot die [illegible] welke in het parlement een eigen vertegenwoordiger hebben.

In de zitting van het Hoogerhuis is door den eersten minister lord *Derby* het wetsvoorstel ter heffing der income-tax over het loopende jaar, ten tweeden male in beraadslaging gebragt. Hij betuigde niets vuriger te wenschen dan dat de natie van dien zwaren en niet gelijkmatig verdeelden last kon worden ontheven, maar betoogde dat dit in de tegenwoordige omstandigheden althans dit jaar nog niet konde geschieden, zoo de Staat aan zijne verbindtenissen en aan de openbare behoeften zoude blijven voldoen.

In antwoord op eenige door graaf *Granville* tot hem gerigte vragen kwam genoemde eerste Minister er rondborstig voor uit, hoe het hem gebleken is dat het op nieuw invoeren van inkomende regten op de granen niet dien nagenoeg algemeenen bijval vinden zou, die tot het voorstellen daarvan vereischt zou worden.

Den 25sten heeft het Lagerhuis eene geheele zitting besteed aan de behandeling van het voorstel eener enquête omtrent het opvoedingstelsel der Maynootschool. Het Huis is in die zitting nog niet tot een besluit gekomen, maar zou onverwijld de beraadslaging hervatten.

— Men zegt dat de Ministers besloten hebben den 24sten Junij tot de ontbinding van het Parlement over te gaan.

— Men zegt dat hier tusschen de vertegenwoordigers der groote Mogendheden een protocol betrekkelijk de Zwitsersche aangelegenheden opgemaakt is en dat de regten van Pruissen op Neufchatel daarbij erkend zijn.

— Den 22sten is te Woolwich het oorlogschip *Agamemnon* te water gelaten. Het is een linieschip van 90 stukken geschut, met een schroefstoomtuig van 600 paardenkracht voorzien, doch tevens geheel als een zeilschip ingerigt, zoodat het zonder behulp der stoomkracht de beste zeilschepen kan op zijde blijven. Dit is het eerste linieschip der Britsche vloot, hetwelk van den beginne af voor het voeren van een stoomtuig ingerigt is. Het is in korten tijd afgebouwd, zijnde de kiel in December 1849 gelegd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 28sten April.

De hertog en hertogin *van Montpensier* zijn dingsdag avond van Aken te Ostende aangekomen, om van daar naar Douvres te vertrekken.

— De luit.-generaal baron *Evain* is ll. Woensdag nacht, in den ouderdom van 77 jaren, te Brussel overleden. De baron *Evain* werd te Doornik geboren. Hij diende tijdens het Fransche Keizerrijk als generaal der artillerie, kwam in 1832 in België en werd genaturaliseerd. Van 1832 tot 1836 bekleedde hij driemalen de betrekking van minister van oorlog.

— Een hevige brand is Dingsdag te Molenbeek St. Jan, nabij deze stad, uitgebroken en heeft den grooten koornmolen aldaar vernield. Het gebouw was in verschillende maatschappijen tegen 550,000 fr. verwaarborgd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Mei.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft Woensdag hare werkzaamheden hervat. Bij de Kamer zijn onder anderen ingekomen wets-ontwerpen tot naturalisatie, voorts dat tot goedkeuring eener dading betrekkelijk de Mijdrechtsche droogmakerij; dat tot tijdelijke instandhouding van wetten en verordeningen in Limburg; en dat tot het verleenen van subsidiën aan de Rhijnspoorweg-maatschappij. Nadat de trekking der nieuwe afdeelingen had plaats gehad, hebben de leden zich in hunne afdeelingen vereenigd tot de keuze van voorzitters en onder-voorzitters.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn ingekomen de wets-ontwerpen tot wijziging van hoofdstuk II en hoofdstuk IX B der staatsbegrooting voor 1851. Door de respective commissiën van rapporteurs is verslag uitgebragt omtrent het wets-ontwerp tot instandhouding van wetten en verordeningen in Limburg; omtrent de tien aanhangige wets-ontwerpen tot naturalisatie van even zoovele personen; omtrent het wets-ontwerp tot goedkeuring eener dading betrekkelijk de Mijdrechtsche droogmakerij, en omtrent dat tot het verleenen van subsidiën aan de Rhijnspoorweg-maatschappij. De beraadslagingen over die wets-ontwerpen werden bepaald op Vrijdag.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn achtereenvolgens met algemeene stemmen aangenomen de navolgende wets-ontwerpen: dat tot instandhouding van wetten en verordeningen in Limburg; een aantal ontwerpen tot naturalisatie; dat tot goedkeuring eener dading betrekkelijk de Mijdrechtsche droogmakerij; dat tot het verleenen van subsidiën aan de Rhijnspoorweg-maatschappij; alsmede nadat daaromtrent rapport was uitgebragt, de wets-ontwerpen tot wijziging van de hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting van 1851. Daarna is de Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn ingekomen twee wets-ontwerpen, het eene strekkende tot regeling van de ontvangsten en uitgaven wegens vaststellingen tot den 31sten December 1850, het tweede tot verandering der toepassing van het tarief van regten op het artikel *eau des Carmes*. Met de conclusie van het verslag omtrent de overeenkomst met Denemarken tot uitlevering van boosdoeners, welke conclusie strekte om de overeenkomst voor kennisgeving aan te nemen en het verslag aan den Minister van Buitenlandsche Zaken mede te deelen, heeft de Vergadering zich zonder beraadslaging vereenigd. Door de Commissien van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot wijziging der hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting voor 1851 is daaromtrent verslag uitgebragt. Die wets-ontwerpen zijn onmiddelijk in behandeling genomen en achtereenvolgens met algemeene stemmen aangenomen. Na de trekking der afdeeling voor het nieuw tweemaandelijksch tijdvak, heeft in die afdeelingen de verkiezing plaats gehad van hare voorzitters, ondervoorzitters en leden van de Commissie voor de Petitien.

Tot voorzitters zijn benoemd de heeren: *Gevers van Endegeest*, *Dullert*, *van Hoëvell*, *van Zuijlen van Nyevelt* en *Luijben*;

Tot ondervoorzitters de heeren: *Godefroi*, *Ter Bruggen Hugenholtz*, *Engelen*, *van der Linden* en *van Dam van Isselt*;

Tot leden der Commissie voor de Petitien de heeren: *Dirks*, *Oosting*, *van Nierop*, *Sicher van Domburg* en *Smith*.

— Het aantal petitien tegen het ontwerp van wet op het armbestuur, bedraagt thans ruim *acht honderd*.

— Bij besluit van 25 Mei jl., n°. 52, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: 1°. eervol ontslag te verleenen aan *J. van Ginneken*, als burgemeester van Teteringen; 2°. te benoemen tot burgemeesters der gemeenten: Deursen en Dennenburg, *F. van der Putten*; Diessen, *B. E. A. van Dijck*; Halsteren, *H. Rubbens*; Oud- en Nieuw-Gastel, *J. Mastboom*; Teteringen, *A. H. van Dijck*; Lith, *W. van Kreij*; Aarle-Rixtel, *H. T. Goossens*.

— Bij besluit van 26 Mei jl., n°. 15, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, in de tweede afdeeling van het derde schooldistrict in Noordbrabant bij continuatie tot schoolopziener te benoemen den heer dr. *J. A. W. Boerkamp*.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 25sten dezer, n°. 46, goedgevonden pensioen te verleenen aan den kapitein *J. R. C. de Swart*, van den generalen staf, wegens zijne diensten, tot welke hij uit hoofde van ligchaamsgebreken.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 25sten dezer, n°. 47, goedgevonden: 1°. te benoemen bij den generalen staf van het leger, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten luitenant *J. A. van den Bosch*, van gemelden staf, en 2°. te verplaatsen, bij den generalen staf van het leger, den 1sten luitenant *H. J. Emberlein*, van het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 19den Mei 1852, n°. 21, is de luitenant ter zee van de 1ste klasse *G. Kluikers* op zijn verzoek eervol afgevoerd uit den korps zee-officieren der Nederlandsche Marine, met den rang van kapitein-luitenant ter zee, en gepensionneerd.

— De *Staats-Courant* vermeldt dat op den 27sten dezer aan het Departement van Buitenlandsche Zaken te 's Gravenhage tusschen den Minister van dit Departement en den Franschen gezant, geteekend is eene met de Fransche Republiek gesloten overeenkomst tot wering van den nadruk van wetenschappelijke en letterkundige werken.

— Het *Staatsblad* no. 95. behelst de Wet van den 28sten April 1852, tot goedkeuring van artikelen van het Verdrag van Handel en scheepvaart met *Pruissen* en de verdere Staten van het *Duitsche Tolverbond*

— Z. M. heeft tot Hoogstdeszelfs lecteur benoemd den heer *Monrose*, ex-directeur van den Franschen schouwburg.

Z. M. heeft aan al de Nederlanders, die aan den Franschen schouwburg verbonden waren, gedurende één jaar twee derden van hunne bezoldiging verleend.

— Eergisteren heeft te Amsterdam op het Kaasplein bij de Botermarkt de onthulling van het standbeeld *van Rembrandt*, in tegenwoordigheid van Z. M. den Koning, Z. K. H. Prins *Hendrik*, de gewestelijke en stedelijke overheden, een groot aantal beoefenaars en voorstanders van kunst en wetenschap en eene zeer talrijke menigte aanschouwers plaats gehad.

Nadat de Koning en de Prins benevens de genoodigde autoriteiten op de voor hen bestemde tribune hadden plaats genomen, heeft de heer dr. *L. R. Beijnen*, voorzitter der 's Gravenhaagsche Commissie voor de oprigting van het standbeeld, eene toespraak aan Z. M. gerigt, waarin hij dank betuigde voor hetgeen de leden van het Vorstelijke Huis, gelijk een aantal ingezetenen van dit land hebben bijgedragen voor het daarstellen van het gedenkteeken des Kunstenaars, wiens onsterfelijke naam met heerlijken glans schittert op de rol der helden en groote mannen in de gouden eeuw onzer geschiedenis. — Toen daarna het doek, 't welk het beeld bedekte, onder het gejuich der menigte, was weggenomen, heeft gezegde spreker het woord tot den Burgemeester der hoofdstad gerigt, den dank der Commissiën betuigd voor de ogeleende medewerking, en het gedenkteeken plegtig overgegeven aan de hoede der stad Amsterdam, welke het tot eere en sieraad verstrekt.

Op deze toespraak antwoordende, drukte de Burgemeester onder anderen den wensch uit, dat het standbeeld een duurzaam teeken mogt blijven, hoe het volk van Nederland in de 19de eeuw de verdienste van het voorgeslacht weet te erkennen; hoe het vooral voor tijdgenoot en nazaat een edele prikkel mogt blijven, om op het voetspoor des gevierden mans den vaderlandschen kunstroem te handhaven.

Daarna heeft Z. M., met eene krachtige stem het woord opvattende, aan de vereenigde Commissiën zijnen dank betuigd voor de aan hem gerigte toespraak. Z. M. drukte bepaaldelijk op de woorden «*vereenigde* Commissiën," omdat hij daarin zag een juist denkbeeld van de eendragt waarmede het grootsche werk begonnen en voltooid was, een weerklank van de leus van eendragt, welke steeds blijft heerschen allen «wien Neêrlands bloed door de aders vloeit." «Ik heb vertrouwen op mijn dierbaar, innig geliefd volk (dus sprak Z. M. verder), zoowel in de oogenblikken waarin het gevaar dreigt en het de verdediging van den aangeranden vaderlandschen bodem mogt gelden, als wanneer het betreft de kunsten des vredes, de letteren en wetenschappen. Moge dan ook dit gedenkteeken de getuige blijven van de wijze waarop Nederlandsche harten steeds voor het vaderland kloppen. Leve het Vaderland!"

Een algemeen geroep van *leve het Vaderland! Hoezee! leve de Koning!* volgde op deze hartelijk gesprokene woorden. De muzyk der stedelijke schutterij blief de volksliederen aan, en blijkbaar voldaan verliet de Koning met zijn vorstelijken Broeder en gevolg het terrein, om zich naar het Park te begeven, ten einde de versierselen der zaal voor de feestviering des avonds te bezigtigen.

Het standbeeld is, naar het door den heer *Roijer* vervaardigd pleistermodel, in de ijzerfabriek van de heeren *Enthoven* te 's Hage gegoten, stelt den beroemden schilder en graveur voor in peinzende houding, met eene teekenpen in de regter hand; het is 4,25 Ned. ellen hoog en weegt 6000 Ned. p. Het ijzeren voetstuk op een hardsteen geplaatst, weegt 5000 Ned. p. en is nagenoeg 3 el hoog. Het voert tot opschrift den naam van den grooten kunstenaar, en aan de achterzijde de woorden: *Hulde van het nageslacht, Anno 1852*. Het geheel is met een ijzeren hek omgeven.

Rembrandt van Rijn, de groote schilder en graveur, met wiens standbeeld de hoofdstad thans prijkt, is den 15den October 1606 in of nabij Leiden geboren, en in October 1669 te Amsterdam overleden, waar hij het grootste deel zijns levens doorgebragt en zijne onschatbare werken vervaardigd heeft.

De plegtigheid is in de beste orde afgeloopen en het feest des avonds in het Park zeer luisterrijk geweest.

— De kiezersvergadering te Rotterdam, tot het kiezen van een' candidaat voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft bij gehoudene stemming, uitgebragt op de heeren: Jhr. Mr. *W. T. Gevers Deynoot* 119, *M. A. F. H. Hoffmann* 19 en *J. J. Rochussen* 1 stemmen, zoodat de heer Jhr. Mr. *W. T. Gevers Deynoot* als candidaat werd aangenomen. Hij heeft die candidatuur aangenomen.

In eene algemeene vergadering der vrijzinnige kiezersvereeniging, *Redding door Bezadiging*, te Zutphen, is tot candidaat verkozen Mr. *J. P. P.* Baron *van Zuijlen van Nyevelt*, die als zoodanig dit jaar moet aftreden.

— Te Rotterdam, 's Gravenhage en andere plaatsen van Zuid-Holland heeft de uitreiking van het door Z. M. ingestelde eereteeken, wegens vijfjarige onberispelijke schutterlijke diensten, plaats gehad.

— In den Gemeente-raad van 's Gravenhage is, onder andere, met 13 tegen 12 stemmen, besloten, dat de dienst der kleppermannen weder zal worden ingevoerd, en, met 24 tegen 6 stemmen, dat de ambtenaren bij de gewestelijke besturen een verzoek aan de politie zullen worden gemaakt.

Verder is besloten, dat in de eerste vergadering van Augustus zal worden beraadslaagd over het voorstel van den heer *de Pinto*, betreffende het tot stand brengen eener uitwatering naar zee te Scheveningen.

— Den 22sten dezer vierde de Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen te Haarlem, onder voorzitting van jonkh. *J. P. Teding van Berkhout*, het feest van haar honderdjarig bestaan. In de Vrijdag gehoudene vergadering waren der Maatschappij aangeboden, om in hare werken uit te geven, eene verhandeling van den hoogleeraar *W. H. de Vriese*, over de Goodenoviae, en eene van de heeren *F. Dozy* en *J. H. Molkenboer*, over de mosplanten van Suriname en Venezuela, en werden verder met gouden madailles bekroond: eene verhandeling in antwoord op de vraag over de betrekking van den landbouw tot den beschikbaren bodem, door den heer *U. G. Schilthuis Iz.* te Groningen; eene in antwoord op de

vraag over de tegenwoordigheid van arsenicum in bronwater, door den heer *G. H. van Ankum* aldaar, en eene in antwoord op de vraag wegens het accommodatievermogen der oogen, door den heer *A. Cramer*, med. doctor, mede aldaar. Tot leden der Maatschappij zijn benoemd de heeren *P. Harting* en mr. *P. Elias*.

De hoogleeraar *van Breda* deelde, als secretaris, het besluit der directeuren mede, om, ter gelegenheid dezer heugelijke gebeurtenis, twee buitengewone premiën uit te loven, als: eene van *f* 1000, voor het geschrift, binnen vier jaren na dien dag in het licht te geven, hetwelk bevonden zal worden het meest tot bevordering van eenige wetenschap gestrekt te hebben, en eene van *f* 2000, voor zoodanige ontdekking op het gebied der natuurkunde als in hetzelfde tijdsverloop zal worden gedaan en bevonden zal worden het belangrijkst te zijn geweest.

De bijna 78jarige Amsterdamsche hoogleeraar Mr. *D. J. van Lennep* beklom vervolgens het spreekgestoelte en sprak eene voortreffelijke toepasselijke redevoering uit. Het was dien dag juist eene halve eeuw geleden dat hij het lidmaatschap der Maatschappij aanvaardde.

Den redenaar is eene gouden medaille, als blijk van dankbaarheid der directie, aangeboden, en aan elk der aanwezigen eene bronzen medaille, als blijvend aandenken, ter hand gesteld.

— De planeet *Venus* moet in de volgende maand, en bepaaldelijk den 13. Junij, haren grootsten glans bereiken, in die mate dat men haar op den vollen dag met het bloote oog zal kunnen zien.

LONGZIEKTE-VOORBEHOEDMIDDEL.

Indien wij geloof mogen slaan aan een gerucht, dat alom in omloop is, en reeds de ernstige aandacht der regeringen van België en Holland tot zich getrokken heeft, zullen wij binnen kort in de gelegenheid zijn, eene der nuttigste uitvindingen te boeken, welke sedert jaren ten voordeele van den landbouw en der maatschappij gedaan is. Geen onzer lezers is met de afgrijselijke verwoestingen der heerschende longziekte onder de runderen onbekend; weinige van hen hebben hunne stallen door deze vreeselijke kwaal niet zien bezoeken en verwoesten; geen dag gaat er voorbij dat niet honderden dieren door die ziekte aangevallen en afgemaakt worden, of sterven.

Te vergeefs heeft de veeartsenijkunde alle middelen beproefd om die kwaal te genezen; te vergeefs heeft de gezondheidsleer al hare voorschriften uitgeput om de stallen van die ramp te bevrijden. IJdele hoop! Nuttelooze voorzorgen! Geene menschelijke hulp scheen de aangetaste dieren te kunnen redden.

De kwaal woedt overal, in de rijkste beemden zoo wel als in de dorste weilanden, in de best gezuiverde stallen even als in de ongeschiktste schuilhoeken. Wie kan of durft de schade berekenen, welke jaarlijks door deze plaag aan den landbouw toegebragt wordt?

Indien wij in onze hoop niet wederom worden teleurgesteld, zal weldra een einde komen aan dien betreurenswaardigen toestand. Uitkomsten, die geen twijfel schijnen over te laten, zijn aan het gouvernement medegedeeld, en onmiddellijk op deze mededeeling heeft de Minister van binnenlandsche zaken eene commissie benoemd om de proefnemingen nader te onderzoeken, en daarover verslag te doen.

Deze commissie bestaat uit de heeren *Sauveur*, hoofd-inspecteur van de gezondheidsdienst; *Verheijen*, directeur van 's Rijks veeartsenijschool; *Thiernesse*, leeraar aan gezegde school; *d'Outerlingne*, Rijksveearts te Brussel; *Delwys*, repetitor bij 's Rijks veeartsenijschool.

De proefnemingen en de verkregen uitkomsten zijn door den uitvinder van het voorbehoedmiddel bekend gemaakt. Die uitvinder is de heer *Willems*, med. doctor te Hasselt, in Limburg.

Sedert Februarij 1851 heeft die heer proeven genomen in de stallen zijns vaders, den heer *Willems*, voorzitter der provinciale commissie van landbouw in Limburg. Deze stallen waren sedert 1836 van de longziekte niet verschoond geweest.

Door de handelwijze evenwel van dr. *Willems* zijn 108 stuks groot vee volkomen van den invloed der ziekte bevrijd gebleven, terwijl van 50 andere dieren, die aan dezelfde luchtsgesteldheid en levenswijze onderworpen waren, maar de voorbehoedende behandeling niet hadden ondergaan, 17 door de longziekte zijn aangetast.

Door levendig belang in het algemeene welzijn aangespoord, heeft de heer *Willems*, zoo dra de uitslag hem toeliet met eenige zekerheid te oordeelen, onmiddellijk zijn uitgevonden voorbehoedmiddel aan het Staatsbestuur van België bekend gemaakt, opdat dit middel, na voorafgaand onderzoek, openbaar zou worden gemaakt.

Zoo als reeds boven vermeld is, heeft het Belgisch Gouvernement deze uitmuntende proeve van onbaatzuchtigheid beantwoord door het benoemen eener commissie, wier taak is het genoemde middel te onderzoeken.

Ook het Staatsbestuur van Nederland heeft onmiddellijk een' gelijken maatregel genomen, en de heeren [illegible] *Wellenbergh*, directeur van 's Rijks veeartsenijschool, *Numan*, *Wirtz*, *Hemmijzen*, *Rijnders* en dr. *van Laer*, leeraren van genoemde school, belast om nadere inlichtingen omtrent de uitvinding van onzen landgenoot mede te deelen.

De uitvinding van den heer *Willems*, als voorbehoedmiddel tegen de longziekte, bestaat in eene inenting van de ziekte op gezonde dieren. Deze inenting geschiedt door de aangedane levensstof, bloed of etter, van een door de longziekte aangetast dier te nemen, en dezelve door insnijding in den staart van het gezonde dier te brengen. Zoo dra deze inenting geschied is, ziet men een zeker getal bijzondere ziekteverschijnselen op den staart ontstaan, en na derzelver genezing, die na eenige dagen plaats heeft, is het dier volkomen van den invloed der longziekte bevrijd. Het is dus door eene gelijke behandelingswijze dat men dezen uitslag bekomt, als die, welke geschikt is om de menschen tegen den aanval der pokken te beveiligen.

Het is hier de plaats niet om de uitvinding van dr. *Willems* uitvoerig te beschouwen. Wij wachten met ongeduld het verslag der daartoe benoemde commissie af. Het geldt hier geen plaatselijk belang: het is een vraagstuk dat in innig verband staat met het algemeene welzijn, wegens de ontelbare schatten, die jaarlijks voor den landbouw zouden kunnen behouden blijven. Onze vurige wenschen volgen onzen verdienstelijken landgenoot in zijne pogingen, en in alle gevallen zal eene openbare erkentenis aan zijne edelmoedige handelwijze hulde doen.

(*Utrechtsche Provinciale Stads-Courant.*)

KIEZERS-VEREENIGING TE *BREDA*.

Algemeene Vergadering op *Maandag den* 31. *Mei* 1852, des middags ten 12 ure, in het Lokaal der Vereeniging bij den Heer Hoeymans, in *het Gouden Kruis*, tot het aanwijzen van Kandidaten voor het Lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 23 Mei tot en met 29 Mei 1852. 4 mann. 6 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 23 Mei tot en met 29 Mei 1852. 6 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 23 Mei tot en met 29 Mei 1852. 2 mann. 1 vrouwel. geslacht.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 28. MEI 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	9,15.
Het dito dito Rogge (Oude)	» »	0,00	» »	9,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» »	6,65	» »	6,80.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	6,25.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een wit Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,07.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,10.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,21½.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,08.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,64.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	2,80.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,50.
Het 1000 Roof Hout			»	1,75.
De kar Spaanders			»	2,65.
De » Strdiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (28 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 61 3/16, ¼, 3/16; 3 pCt. 72 7/8, 15/16; 4 pCt. 92 15/16, 93, 92 15/16; O. Ind. Leening 4 pCt. 92 7/8; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 93 5/8; Handelmaatschappij 115 3/4, 116; Aand. Holl. Spoorw. 84, 85¼; Belgie 2½ pCt. 49 7/8, 15/16; Fr. Oblig. 3 pCt. 68 7/8, 7/16; Spanje Onbep. St. 20 7/8, 13/16; 3 pCt. 47; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 42 13/16, 11/16; Coup. Bewijzen 2 5/8, 11/16; Passive en Fr. Uitgest. 5 3/8; Portugezen. te Londen 3 pCt. 39¼, 3/16, 4 pCt. 37¼, ¼; Rusland 106 7/8, 7/8; Certif. 1831—33 95½, 5 pCt. bij *Hope* 96¼; Id. bij *Stiegl.* 89 7/8, 15/16; Polen Certif. 4 pCt. 84½; Oostenr. Metall. 5 pCt. 78 1/8, 3/4; Nieuwe 2½ pCt. 39¼, 1/8; Nieuwe 5 pCt. 85¼.

Advertentiën.

In den jare achttien honderd twee en vijftig den achttienden Mei.

Ten verzoeke van BERNARDUS HUTTEN, Wever, wonende te *Tilburg*, MARIA HUTTEN, zonder beroep, Huisvrouw van NORBERTUS VAN BERS, Schoenmaker, en denzelfden NORBERTUS VAN BERS, zoo uit eigen hoofde, als om genoemde zijne Huisvrouw te adsisteren en te autoriseren, wonende beiden te *Heusden*; FRANCISCUS HUTTEN, Kleermaker, wonende te *Drunen*, en uit krachte van het verlof verleend bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, dd. zes April 1852, behoorlijk geregistreerd, in verband met het Vonnis gewezen bij genoemde Regtbank den 26. Julij 1851, mede behoorlijk geregistreerd, waarbij tevens aan de rekwiranten is verleend verlof om ter deze kosteloos te procederen, heb ik PETRUS FRANCISCUS VAN DEN BROEK, gepatenteerd Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te *Breda* en wonende aldaar,

ten *derden male* Gedagvaard:

ADRIANUS HUTTE, geboren te *Heusden*, en laatstelijk gewoond hebbende te *Breda*, doch thans afwezig, gevolglijk mijn Exploit doende bij aanplakking aan de voorname deur

van de vergaderplaats van de genoemde Arrondissements-Regtbank te *Breda*, alsmede aan het Stadhuis aldaar, terwijl ik een tweede afschrift van hetzelve heb overgegeven aan den Heer Officier van Justitie bij gemelde Regtbank, welke het oorspronkelijke niet gezien heeft geteekend, en voorts bij plaatsing in de *Bredasche* en *Staats-Courant*, als bij opgemeld vonnis van 26 Julij 1851 bepaaldelijk aangewezene Nieuwspapieren.

Om na afloop van drie maanden na heden en alzoo op *Dingsdag den zevenden September 1800 twee en vijftig*, des voormiddags ten tien ure, te verschijnen ter teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, zitting houdende in het Paleis van Justitie in de Katerstraat aldaar; *Omme*

Nademaal de gedaagde geboren te *Heusden*, den eersten Junij 1800 en elf, laatstelijk gewoond hebbende te *Breda*, bij deszelfs Oom HENDRIK HUTTEN, in den ouderdom van twaalf à dertien jaren dienst heeft genomen bij de tweede Afdeeling Infanterie van het Nederlandsche Leger, en van dienst ontslagen, nog eenigen tijd te *Breda* heeft gewoond;

Nademaal omstreeks den jare 1839 de gedaagde *Breda* heeft verlaten zonder eenige volmagt tot het waarnemen van zijne zaken gegeven of order op het beheer van dezelven gesteld te hebben;

Nademaal sedert deszelfs vertrek, waarvan hij aan niemand kennis had gegeven, geene tijdingen van hem meer zijn ontvangen, zoo dat er meer dan vijf jaren, welke bij de wet vereischt worden, zijn verloopen, zonder dat er eenig bewijs van deszelfs aanwezen of overlijden is ingekomen;

Nademaal de Eischers in hunne betrekking van Broeders en Zusters belang hebben, dat bij Vonnis van genoemde Regtbank worde verklaard, dat er regtsvermoeden van het overlijden van den gedaagde bestaat en zulks sedert het jaar 1800 negen en dertig.

Nademaal ten gevolge van het verlof bij Vonnissen der gemelde Regtbank de dato 26 Julij en 16 December 1851, behoorlijk geregistreerd, verleend, de Gedaagde reeds tweemalen is gedagvaard om voor deze Regtbank te verschijnen ten einde van zijn aanwezen te doen blijken, zonder dat hij, noch iemand van zijnentwege op die herhaalde Dagvaardingen is verschenen, zoodat bij voornoemd Vonnis van zes April jl. aan de Eischers is verleend verlof tot het doen dezer derde openbare Dagvaarding.

Mitsdien aan gemelde Regtbank, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken; den Gedaagde tevens aanzeggende, dat ingeval noch de Gedaagde, noch iemand voor hem op deze derde Dagvaarding mogt opkomen en alzoo niet behoorlijk van zijn aanwezen mogt blijken, door de rekwiranten zal worden geconcludeerd dat hun daarvan worde verleend Acte, tegen den Gedaagde gegeven verstek en voor het profijt van dien dat het deze genoemde Regtbank moge behagen te verklaren en uit te spreken voor regt, dat er regtsvermoeden van het overlijden van den Gedaagde bestaat, en zulks sedert het jaar 1800 negen en dertig, en hem te veroordeelen in de kosten der procedure. Alles met verklaring aan hem Gedaagde dat Mr. JACOBUS FRANCISCUS JOSEPHUS DART, voor de Rekwiranten als Prokureur zal blijven occuperen.

De kosten zijn en dehet.

(Get.) P. F. VAN DEN BROEK,
Deurwaarder.

Gezien
(Get.) H. L. MAARSCHALK.

No. 1001. En debet geregistreerd houdende een blad en drie renvooijen te *Breda* den 18. Mei 1852, deel 26, folio 89 verso vak vier. Ontvangen voor regt, tachtig cents met de 38 opcenten, een gulden tien en een halve cents.

De Ontvanger (Get.) VAN MEURS.

Voor gelijkluidend afschrift,
Mr. J. F. J. DART,
Prokureur.

AANBESTEDING.

De CENTRALE DIRECTIE van het Eiland *Walcheren*, zal onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, op *Donderdag den 24. Junij 1852*, des voormiddags ten elf uren, in tegenwoordigheid van den Heer Hoofd-Ingenieur in het elfde District van den Waterstaat, in het Lokaal van de Directie in de Abdij *te Middelburg*, publiek

AANBESTEDEN:

Het BOUWEN van eene STEENEN UITWATERINGSSLUIS met WEDERZIJDSCHE VLEUGELS, alles met inbegrip der vereischte MATERIALEN, achter den ZEEDIJK der ZUIDWATERING.

Het Bestek en Teekening zal van af *Maandag den 7. Junij 1852* ter lezing liggen, te *Middelburg* aan het Lokaal der Directie voornoemd, te *Vlissingen* in het Koffijhuis *de Beurs* en in het *Hotel de Commerce* bij de Erven Peeters, te *Goes* in het Logement *de Korenbeurs* bij Broeker, te *Zierikzee* in de Logementen bij de Wed. Swarts en Van Oppen, te *Tholen* in het Logement bij Augustijn, te *Sas van Gent* in *het Wapen van Zeeland*, te *Neuzen* in het Logement bij de Erven Steenkamp, te *Breskens* in het nieuwe Heerenlogement, te *Dordrecht* in het Logement *Bellevue* bij Bodien, te *Sliedrecht*, *Ameide*, *Gietendam en Papendrecht* in de Regthuizen, te *Hardinxveld* in de drie Snoeken, te *Werkendam* in *'s Lands Welvaren*, te *Gorinchem* in de Logementen *de Doelen* en *de Hooiwagen* en wijders op franco aanvrage tegen betaling van *f* 2. — bij den Opper-Commies van *Walcheren* te bekomen zijn.

Op *Zaturdag den 19. Junij 1852* zal de noodige aanwijzing in loco plaats hebben en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij voornoemden Opper-Commies.

MIDDELBURG, den 19. Mei 1852.

De Centrale Directie voornoemd,
SPRENGER vr.
Ter ordonnantie van dezelve,
J. J. I. SPRENGER.

*** De Notaris DIERCKX, te *Turnhout*, zal van de Erven van wijlen den Heer A. VOPS, op *Woensdag den 2. Junij 1852*, namiddag om 4 ure, ten huize van C. VAN DEN KERKHOF, in *den Leeuw*, te *Baarle-Hertog*, definitief

VERKOOPEN:

Eene groote sterkgebouwde **HUIZING**, hebbende twee groote ZALEN, verscheidene BOVEN- en BINNEDENKAMERS, KEUKENS, KELDERS, ZOLDERS, ACHTERBOUWEN en HOF, te *Baarle-Nassau* in den Singel der Markt gelegen, Wijk C, Nos. 674 en 522, groot 15 Roeden, 55 Ellen.

Ingezet op fr. 2100, ... N. *f* 992.25.
300 hoogen à fr. 2 . . — 600, ... — » 283.50.

HOORNSCHE COURANT.

ARRONDISSEMENTS-BLAD.

Dit blad bevat, behalven Provinciale en Stedelijke Stukken, Buiten- en Binnenlandsch Nieuws, Mengelingen en Advertentiën, van tijd tot tijd, *Beschouwingen over Tijdschriften en Wetenschappelijke Werken*, *Levensberigten van voorname tijdgenooten*, *Historische Herinneringen en Aanteekeningen, enz.* Zoo bevatten onder anderen de nommers 5, 7, 40, 47, 45 en 46 *Historische Stukken*; 66, 70, 74, 75, 77 en 78 *Berigten en Beschouwingen over het Tijdschrift* DRENTHINA; het VRIJMETSELAARS WEEKBLAD; CALISCH; LIEFDADIGHEID TE AMSTERDAM; het *Oudheidkundig Tijdschrift*: DE NAVORSCHER; SNELLEBRAND'S LEERBOEKJE VOOR DE HOOGSTE KLASSE EENER LAGERE SCHOOL; No. 79 bevat: «BIJDRAGEN TOT EENE LEVENSSCHETS VAN MARTEN WESTERMAN," waarvan afzonderlijke afdrukken bij de onderstaande H.H. Boekhandelaren en verder alom te bekomen zijn à 10 cts. per Ex.; No. 82 bevat *eene Beschouwing over het Tijdschrift* DE NEDERLANDSCHE VOLKSBODE, enz. enz.

Uithoofde van den meerderen voorraad van stukken, die ter plaatsing ontvangen worden, — om onze abonné's spoediger een en ander mede te deelen en om meerdere gelegenheid te geven tot plaatsing van Advertentiën enz., zal dit blad, met den 1sten Julij aanstaande, tweemalen 's weeks en wel des Dingsdags en Zaturdags, worden uitgegeven, voor den prijs van f 1.70, en franco p. p. voor f 1.95, in de drie maanden.

Men kan zich abonneren te Amsterdam bij M. Schooneveld & Zoon, welken zich aldaar met de hoofd-correspondentie belasten; *te Breda bij* Broese & Comp.; *te Haarlem bij* J. B. v. Loghem Jr.; *te Utrecht bij* J. G. Andriessen, *bij den Uitgever* P. J. Persijn *te Hoorn en voorts bij alle Boekhandelaren en Postkantoren.*

** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, en verder alom, is voor den geringen prijs van *f* [illegible] verkrijgbaar:

Mr. G. DORN SEIFFEN,

HANDBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS,

5 DEELEN IN 6 STUKKEN.

Of per Deel afzonderlijk:

1e Dl. Oostersche Volken *f* 1.20. 2e Dl. Grieken *f* 1.60.
3e Dl. Romeinen *f* 2.50. 4e Dl. Middeleeuwen *f* 3.40.
5e Dl. (2 Stukken) Nieuwe Geschiedenis *f* 6.50.

Dit Handboek, door den Heer DORN SEIFFEN [illegible] van het Gouvernement geschreven, heeft [illegible] dat het overal de [illegible] kennissen genomen zijn, [illegible] behandeld hebben.

Welk ruim gebruik er van dit werk gemaakt is, blijkt hieruit, dat (daar de Schrijver ieder Deel met zijn naam teekent,) er meer dan 60,000 Exemplaren geteekend zijn, en dat van al de Deelen de tweede, van eenige zelfs de derde druk reeds bestaat.

Bij bovengemelden ziet het licht en is bij hunne Correspondenten verkrijgbaar:

Mr. G. DORN SEIFFEN,

GESLACHTTAFEL DER KONINGEN VAN EUROPA van 1500—1852, Overzigt der Staten, Regeeringsvormen en Staatsvormen tot 1852. Tweede Druk à 60 Cts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.